

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KADİR GECESİ

Bin aydan hayırlı mübarek gece

16 Mart 2026 — Ramazan 1447

لَيْلَةُ الْقَدْرِ

ÂYET-İ KERÎME

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾

“Şüphesiz Biz onu (Kur’an’ı) Kadir gecesinde indirdik.”

GİRİŞ

Değerli Müminler, Aziz Kardeşlerim!

Bugün, İslam tarihinin en müstesna anlarından birinin yıl dönümünde toplanıyoruz. Yüce Allah’ın, insanlığa en büyük hediyesi olan Kur’an-ı Kerim’i Hz. Peygamberimize (s.a.s.) ilk kez vahyettiği, meleklerin yeryüzüne dolduğu, her şeyin takdir edildiği, her duanın kabul kapısının ardına kadar açıldığı o azametli gece: KADİR GECESİ!

Bu gece, içinde yaşadığımız Ramazan ayının son on günündedir. Bu mübarek gecede, sadece bu yıl değil; her yıl Ramazan ayında, bin ayı aşan bir ömür değerinde ibadet etme fırsatı sunulmaktadır bize. Peki bu gecenin kadri ve değeri nedir? Bu gece bize ne söylüyor? Bu gecede ne yapmalıyız? Bu soruların cevaplarını birlikte aramak için bu değerli vakitlerde bir araya geldik.

Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’de bu gece hakkında müstakil bir sure indirmiştir. Kadir Süresi, kısa ama son derece derin bir sure. Her kelimesi ayrı bir anlam taşıyan bu sure, bize gecenin mahiyetini, büyüklüğünü ve içinde barındırdığı nimetleri anlatmaktadır.

A. KADİR GECEİ: ANLAM VE MAHİYET

•) 'Kadir' Kelimesinin Anlamları

'Kadir' kelimesi, Arapçada birden fazla anlam taşıyan zengin bir kavramdır. Bu anlamların her biri, geceyi farklı bir boyuttan aydınlatmaktadır:

Değer ve Şeref: 'Kadir' kelimesi 'yüce değer, büyük şeref' demektir. Bu gece, tüm zamanlar içinde en değerli ve en şerefli gecedir. Allah Teâlâ bu geceye o kadar yüce bir değer biçmiştir ki, ona özel bir sure ayırmıştır. (el-Alak suresi)

Kader ve Takdir: Bu gece, her türlü meseleye hükmedilir. Kulların rızıkları, ecelleri, yolculukları, hastalık ve sağlık halleri — kısaca yeni yıl için belirlenen bütün hükümler bu gece meleklerle teslim edilir. (Kadir Suresi, 97/4)

Darlık ve Sıkışma: Bir diğer anlama göre 'kadir', 'dar' demektir. O gece yeryüzü, sayısız inen meleklerle dolup taşar; o kadar çok melek iner ki yeryüzü âdeta daralır. (İbn Abbas'tan rivayet)

İşte bu üç anlam bir arada düşünüldüğünde, Kadir Gecesi'nin ne denli kapsamlı ve derin bir gece olduğu daha iyi anlaşılmaktadır.

•) Kadir Gecesi'nin Tarihsel ve Ruhani Arka Planı

Kadir Gecesi, İslam öncesi dönemde de çeşitli kültürlerde 'kutsal gece' olarak bilinmekte ve değer görmekteydi. Ancak İslam, bu geceye evrensel ve ebedî bir anlam kazandırmıştır.

Rivayetlere göre Hz. Peygamber (s.a.s.), eski ümmetlerin uzun ömürlerini ve çok ibadetlerini kıskanmış; ümmeti adına Allah'a yalvarmıştır. Yüce Allah da ona bu müjdeyi vermiştir: Ümmetine, her yıl Ramazan ayında gelen Kadir Gecesi verilecektir. Bu geceye layıkıyla talip olan, bin ayı geride bırakacaktır.

“İçinde Kadir Gecesi bulunan Ramazan ayı geldi. Bu ayda bir gece vardır ki bin aydan hayırlıdır. Kim bu gecenin hayrından mahrum kalırsa gerçek manada mahrum kalmıştır.” (Nesâî, Sıyâm, 5)

Bu hadisin derinliğini düşünelim: 83 yılı aşan bir süre. Bir insan 83 yıl ibadet etse bile, Kadir Gecesi'nin ecrini tek bir gecede kazanabilir. Rabbimiz bizi bu büyük ihsanından nasipsiz bırakmasın.

B. KADİR SÛRESİ TEFSİRİ

Yüce Allah, Kadir Gecesi'ne o kadar büyük önem vermiştir ki, bu gece için özel olarak bir sure indirmiştir. 'el-Kadr' suresi, Mekke'de nazil olmuş, 5 ayetten oluşmaktadır. Şimdi bu mübarek sureyi ayet ayet, anlam ve içerik bakımından ele alalım:

•) Birinci Ayet

ÂYET - İ KERÎME

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾

“Şüphesiz Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik.” (Kadir, 97/1)

Bu ayette üç önemli nokta dikkat çekmektedir:

Birincisi, 'İnnâ' — 'Biz şüphesiz ki' ifadesiyle sure başlamaktadır. Allah Teâlâ bu suredeki 'Biz' zamirini kullanarak kendi azametini ve celâline dikkat çekmektedir. Kur'an'ı indiren de, bu geceyi yaratan da, bu gecedeki nimetleri bahşeden de yalnızca O'dur.

İkincisi, 'Enzelnâhu' — 'onu indirdik' ifadesinde zamirin Kur'an'a işaret etmesi; Kur'an'ın Allah katından vahiy yoluyla indirildiğini, insan aklının ürünü olmadığını vurgulamaktadır. Kur'an, insanlığa gelen ilahi mesajın, Allah'ın bizzat gönderdiği rehberin adıdır.

Üçüncüsü, 'fi leyletil-kadr' — 'Kadir gecesinde' ifadesi bu geceyi diğer gecelerden farklı kılmaktadır. Kur'an ilk defa bu gecede, Hz. Peygambere, Hira mağarasında 'Oku!' emriyle başlayan vahiy süreci içinde inmeye başlamıştır. Kur'an'ın bu geceyi şerefli kıldığı, bu gecenin de Kur'an'ı şerefli kıldığı söylenmiştir.

•) İkinci Ayet

ÂYET - İ KERÎME

﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾

“Kadir gecesinin ne olduğunu sana bildiren nedir?” (Kadir, 97/2)

Bu ayet, bir soru kalıbında gelmiş olsa da özünde büyük bir vurgu taşımaktadır: 'Sen onu bilemezsin, anlatırsak anlarsın.' Allah Teâlâ bu soruyla adeta şöyle demektedir: 'Ey peygamberim, bu gecenin azametini sana haber versem de sen tam olarak kavrayamazsın.'

Bu ifade kalıbı Kur'an'da önemli konularda tekrarlanmaktadır. Her kullanıldığında konunun ne kadar büyük ve önemli olduğunu bize göstermektedir. Kadir Gecesi, insan zihninin tam olarak kavrayamayacağı kadar büyük ve derin bir gecedir.

•) Üçüncü Ayet

ÂYET - İ KERÎME

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾

“Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır.” (Kadir, 97/3)

İşte bu ayet, Kadir Gecesi'nin en büyük ve en somut özelliğini ortaya koymaktadır. Bin ay, 83 yıl 4 aya karşılık gelmektedir. Bir insan, 83 küsur yıl boyunca her gece namaz kılsa, her gün oruç tutsa, her an dua etse elde edeceği sevapla kıyaslandığında; tek bir Kadir Gecesi'nde elde edilen sevap daha büyüktür.

Sahabe-i kiram bu ayeti duyunca büyük sevinç yaşamıştır. Çünkü Hz. Musa (a.s.), Hz. İbrahim (a.s.) ve diğer peygamberlerin ümmetleri çok uzun ömürler yaşamış; yüzlerce yıl ibadet etmişlerdi. Hz. Peygamber'in ümmeti ise ortalama 60-70 yıllık ömre sahipti. Allah Teâlâ bu eşitsizliği kapatmak için bu ümmete Kadir Gecesi'ni armağan etmiştir.

•) Dördüncü Ayet

ÂYET - İ KERÎME

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ

“O gecede, Rableri'nin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her türlü iş için iner.”

(Kadir, 97/4)

Bu ayet, Kadir Gecesi'nin bir diğer muhteşem boyutunu gözler önüne sermektedir: Meleklerin ve Cebrail'in (a.s.) yeryüzüne inışı. Bu inişin üç önemli boyutu vardır:

Rableri'nin izniyle — Melekler Allah'ın emri ve izni olmadan hiçbir şey yapamazlar. Bu gecenin kutsiyeti, Allah'ın bizzat yönetimi ve denetimi altında gerçekleşmektedir.

Ruh'un inışı — 'Ruh' ifadesi, Cebrail'i (a.s.) kasteder. O, vahyin taşıyıcısı, Allah ile peygamberleri arasındaki ulak olan büyük melektir. O'nun bu gece de yeryüzüne inmesi, geceye ayrı bir anlam katmaktadır.

Her türlü iş için — Bu gece yeni yıl içinde gerçekleşecek tüm olaylar, rızıklar, eceller, sağlık ve hastalıklar, sefere çıkacaklar ve geri dönecekler belirlenip meleklerle teslim edilir. Duhan suresinin 4. ayeti de buna işaret eder: 'O gece her hikmetli iş ayrılıp belirlenir.'

•) Beşinci Ayet

ÂYET - İ KERÎME

﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ﴾

“O gece, tanyeri ağarincaya kadar bir esenliktir, bir selâmdır.” (Kadir, 97/5)

Surenin son ayeti, tüm geceyi kaplayan bir güvenlik, barış ve esenlik atmosferi tasvir etmektedir. ‘Selâm’, sadece ‘günaydın’ manasına gelen bir kelime değildir. İslam’da selamın anlamı; esenlik, güvenlik, huzur, bereket ve kurtuluştur.

Bu gece, tanyeri ağarincaya kadar — yani fecir vakti gelene kadar — her an, her dakika ve her saniye bu ulvi esenlik içindedir. İman edenlere selam yağar, günahlar bağışlanır, dualar kabul olur, melekler dua eder. Bu geceyi ihya eden, manevi bir güvence altına girer.

C. KADİR GECE’Sİ HANGİ GECEDİR?

Kadir Gecesi’nin hangi gece olduğu meselesi, alimler arasında tartışılmıştır. Kur’an-ı Kerim, bu gecenin Ramazan ayında olduğunu açıkça beyan etmektedir:

ÂYET - İ KERÎME

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾

“Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur’an’ın indirildiği aydır.” (Bakara, 2/185)

•) Son On Gün ve Tek Geceler

Hız. Peygamber (s.a.s.), Kadir Gecesi’ni Ramazan’ın son on günündeki tek gecelerde aramayı tavsiye etmiştir:

“Kadir Gecesi’ni, Ramazan’ın son on gününün tek gecelerinde arayınız.”

(Buhârî, Leyletü’l-Kadr, 3)

Bu tek geceler; 21, 23, 25, 27 ve 29. Ramazan geceleridir. Özellikle 27. Ramazan gecesi, âlimlerin büyük çoğunluğu tarafından Kadir Gecesi’ne en uygun gece olarak kabul edilmektedir. Ancak kesin olarak bilinmemesinin hikmeti şudur: Müminler ‘Bu geceyi boşa geçirirsem diğerinde ibadet ederim’ diyerek tembelliğe düşmesin diye Allah Teâlâ bu geceyi gizlemiştir.

•) Neden Gizlenmiştir?

Rivayetlere göre Hz. Peygamber (s.a.s.), sahabeye Kadir Gecesi'nin hangi gece olduğunu söylemek için gelmiş; fakat tam o sırada iki kişinin kavga ettiğini görmüş. Bu yüzden bilgi üzerinden alınmış ve unutturulmuştur. Peygamberimiz sonra şöyle buyurmuştur:

“Belki bu sizin için daha hayırlıdır. Şimdi onu Ramazan’ın son on gününde arayınız.”

(Buhârî, Leyletü'l-Kadr, 4)

Peki bu gizlemenin hikmetleri nelerdir?

Müminin bütün Ramazan boyunca uyanık ve çalışkan olmasını sağlamak

Yalnızca o geceyle yetinmeyip tüm Ramazan’ı değerlendirmesine vesile olmak

Kulun samimiyetini ölçmek — sadece kesin bilinen geceye değil, belirsiz de olsa geceye talip olması

Manevi arayış ve coşkuyu canlı tutmak

D. KUR’AN VE KADİR GECESESİ: İLAHÎ ARMAĞANIN HİKMETİ

Kadir Gecesi, aslında Kur’an-ı Kerim’in yeryüzüne indiği gecedir. Bu nedenle bu iki kavramı birbirinden ayrı düşünmek mümkün değildir. Kadir Gecesi’ni anlamak için Kur’an’ı anlamak, Kur’an’ı anlamak için de Kadir Gecesi’nin önemini kavramak gerekmektedir.

•) Kur’an: İnsanlığa Gönderilen En Büyük Nimet

Kur’an-ı Kerim, yalnızca Müslümanlar için değil, tüm insanlık için gönderilmiş ilahi bir rehberdir. O, ’hüden lin-nâs’ — ’insanlara hidayet’ olarak tanımlanmaktadır.

ÂYET - İ KERÎME

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾

“Şüphesiz bu Kur’an, en doğru yola iletir.” (İsrâ, 17/9)

Kur’an; hem bu dünyanın hem de ahiretin rehberidir. Onun anlattığı gerçekler, verdiği haberler ve koyduğu hükümler; insanın hem ferdî hem de toplumsal hayatını düzenleyen ilahi kanunlardır. O yalnızca okunup kapanan bir kitap değil; anlaşılıp yaşanması gereken bir hayat kitabıdır.

•) Kur'an'a Karşı Üç Temel Görevimiz

Âlimlerimiz, Kur'an'a karşı üç temel görevimiz olduğunu ifade etmişlerdir:

•) Kur'an'ı Okumak

Kur'an okumak, her harf için on sevap kazandırmaktadır. Hz. Peygamber (s.a.s.) bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Kim Allah'ın Kitabı'ndan bir harf okursa, ona bir hasene vardır. Her hasene on katıyla karşılık görür. Ben 'Elif-Lâm-Mîm bir harftir' demiyorum; aksine elif bir harftir, lam bir harftir, mim bir harftir.” (Tirmizî, Sevabü'l-Kur'ân, 16)

Kur'an okurken dikkat etmemiz gereken hususlar şunlardır:

Tecvid kurallarına uygun okumak — 'Kur'an'ı tertil üzere, tane tane okuyunuz.' (Müzzemmil, 73/4)

Huşu ve tedebbür içinde okumak — kalp ve beden huzuruyla

Abdestli okumak — 'Ona ancak temizlenenler dokunabilir.' (Vakıa, 56/79)

Düzenli, sürekli okumak — Kur'an'dan uzak kalmamak

•) Kur'an'ı Anlamak

Kur'an'ın anlaşılması için tedebbür — derin düşünme — gereklidir. Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

ÂYET - İ KERÎME

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

“Hâlâ Kur'an üzerinde düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkası tarafından gelmiş olsaydı, onda pek çok çelişki bulurlardı.” (Nisâ, 4/82)

Kur'an'ı anlamak için meâl okumak, tefsir öğrenmek ve alim kişilerden ders almak gerekmektedir. Her Müslümanın temel Kur'an bilgisine sahip olması, ibadetlerinin anlamını kavraması büyük önem taşımaktadır.

•) Kur'an'ı Yaşamak

Bu, en önemli ve en zor olanıdır. Kur'an yalnızca okunmak için değil, hayata geçirilmek için inmiştir. Hz. Aişe (r.a.) validemize Hz. Peygamber'in (s.a.s.) ahlakı sorulduğunda, o şu cevabı vermiştir:

“O'nun ahlakı Kur'an'dı.” (Müslim, Müsâfirîn, 139)

Demek ki peygamberimizin ahlakı Kur'an ahlakıydı; O'nun yaşayışı, Kur'an'ın canlı bir tablo halinde sergilenmesiydi. Bu gece, Kur'an ahlakını hayatımıza taşımak için yeniden söz verme gecesidir.

E. KUR'AN AHLAKI: KADİR GECE'Sİ'NİN ARMAĞANI

Kadir Gecesi'ni anlamlandırmanın en temel yolu, o gecede indirilen Kur'an'ın bizden istediği ahlakı yaşamaktır. Kur'an ahlakı; adalet, dürüstlük, merhamet, sabır, şükür, alçakgönüllülük, ihlas ve kardeşlik temelleri üzerine kurulmuştur.

•) İman Ahlakı

ÂYET-İ KERİME

﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴾

“Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir.” (Mü'minun, 23/1)

Kur'an'da müminlerin özellikleri şöyle sıralanmaktadır: Namazlarında huşu içinde olanlar, boş şeylerden yüz çevirenler, zekâtlarını verenler, iffetlerini koruyanlar, emanetlerine ve verdikleri sözlere riayet edenler ve namazlarını devamlı kılanlar. (Mü'minun, 23/2-9)

Bu ayetlerde sayılan özellikler, yalnızca ibadet boyutunu değil; aynı zamanda sosyal, ahlaki ve ekonomik boyutları da kapsayan bütüncül bir Müslüman kimliğini tanımlamaktadır.

•) Merhamet Ahlakı

Allah Teâlâ'nın 99 güzel isminin başında 'Rahman' ve 'Rahim' gelmektedir. Her iki isim de merhameti ifade etmektedir. Kur'an'da merhamet; yalnızca insanlara değil, bütün canlılara karşı gösterilmesi gereken temel bir erdem olarak sunulmaktadır.

“Merhamet edenlere Allah da merhamet eder. Yerdeki canlılara merhamet ediniz ki, gökteki Allah da size merhamet etsin.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 58)

Kadir Gecesi, merhametin doruk noktasıdır. Bu gece, Allah'ın rahmeti dünya semasına iner. Bu geceyi idrak eden müminin de kalbi merhametle dolmalıdır: Yanındakine, uzaktakine, muhtaca, fakire, mazluma karşı.

•) Adalet Ahlakı

ÂYET - İ KERÎME

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾

“Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder.”
(Nahl, 16/90)

Adalet; yalnızca hukuki bir kavram değil, hayatın her alanını kaplayan kapsamlı bir erdemdir. Ailede adalet — eşe, çocuklara, anne-babaya karşı adaletli olmak. İş hayatında adalet — helal kazanç, doğru tartı, dürüst ticaret. Toplumda adalet — haksızlığa karşı durmak, mazlumin yanında olmak.

•) Dürüstlük ve Emanet Ahlakı

Hz. Peygamber’in (s.a.s.) peygamberlik öncesi en bilinen lakabı ‘el-Emîn’ — güvenilir kişi — idi. Onun bu vasfı, Kur’an’ın da temel emirlerinden biridir:

ÂYET - İ KERÎME

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ

“Ey iman edenler! Allah’a ve Resûl’e hainlik etmeyin, bile bile emanetlerinize de hainlik etmeyin.” (Enfâl, 8/27)

Kadir Gecesi’nde kendinize şunu sorun: Ben emanete ne kadar riayet ediyorum? Yetimlerin, çocukların, büyüklerin, toplumun emanetine ne kadar sahip çıkıyorum? Dürüstlüğüme kaybettiğim durumlar oldu mu?

•) Sabır ve Şükür Ahlakı

Kur’an’ın en çok vurguladığı iki erdem sabır ve şükürdür. Hz. Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurmuştur:

“Mümin kimsenin durumu ne güzeldir! Zira onun her hali bir hayırdır; bu yalnız mümine mahsustur. Sevinç onu yakaladığında şükreder, bu onun için iyilik olur; sıkıntı onu yakaladığında sabreder, bu da onun için iyilik olur.” (Müslim, Zühd, 64)

Sabır üç türdür: Allah’a itaat etmede sabır, günahlardan kaçınmada sabır, başa gelen musibetlerde sabır. Her üçünde de gösterilen sabır, kişiyi Allah’a yaklaştırır.

F. KADİR GECESİ'Nİ NASIL DEĞERLENDİRELİM?

Kadir Gecesi, ihya edilmesi — yani ibadet ve zikirle diriltilmesi — tavsiye edilen bir gecedir. Hz. Peygamber (s.a.s.) bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Kadir Gecesi’ni, iman ederek ve karşılığını yalnızca Allah’tan bekleyerek ibadet ederek geçiren kimsenin geçmiş günahları bağışlanır.” (Buhârî, Leyletü’l-Kadr, 1)

Bu hadiste iki önemli şart dikkat çekmektedir: iman ve ihtisap — yani bu ibadetleri yalnızca Allah rızası için yapmak. Gösteriş için değil, başkası görsün diye değil; yalnızca Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle.

•) Namaz ve Kıyamüllil

Kadir Gecesi’nin en faziletli ibadeti namazdır. Hz. Peygamber (s.a.s.), Ramazan’ın son on gününde itikaflara çekilir, geceleri ibadet eder, ailesini de uyandırır.

“Allah’ın Resûlü, Ramazan’ın son on günü girdiğinde geceyi ihya eder, ailesini uyandırır, ibadetine daha fazla ağırlık verirdi.” (Buhârî, Leyletü’l-Kadr, 5)

Teravih namazını huşu ve kalp huzuruyla kılmak, teheccüd namazı kılmak, bilhassa gece namazını, vitir namazını eksik bırakmamak — bu gecenin özüdür.

•) Kur’an Tilaveti

Bu gece Kur’an okunmalı, tercihen anlayarak ve düşünerek okunmalıdır. Özellikle Kadir Süresi, Yasin Süresi, Duhan Süresi ve Mülk Süresi gibi faziletli surelere yer verilmelidir.

Kur’an-ı Kerim bu gece âdeti hem bir armağan hem de bir davet olarak bize ulaşmaktadır: ‘Oku, beni anla, benimle yaşa.’ Bu geceyi Kur’an’la geçirmek, en değerli hediye sahibinden bizzat almak gibidir.

•) Tevbe ve İstiğfar

Kadir Gecesi, en büyük af gecesidir. Allah Teâlâ bu gece sayısız günahları bağışlar. Peki bu büyük aftan nasıl pay alınır? Kalbten, içten, samimi bir tevbe ile.

Tevbenin üç şartını hatırlayalım:

Günahtan pişman olmak — vicdan muhasebesi

Günahı terk etmek — bir daha yapmamaya karar vermek

Allah’a sığınmak ve bağışlanma dilemek — dua ve istiğfar

ÂYET - İ KERİME

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

“Ey müminler! Hepiniz Allah’a tevbe edin ki felaha eresiniz.” (Nur, 24/31)

•) Hz. Peygamber'in Tavsiye Ettiği Özel Dua

H. Aşe (r.a.) validemiz, H. Peygamber'e (s.a.s.) şöyle sormuştur: 'Ya Resûlallah! Kadir Gecesi'ne denk gelirsem ne dua edeyim?' Bunun üzerine Peygamberimiz şu duayı öğretmiştir:

KADİR GECE Sİ DUASI

اللهم إني أعوذُ بِكَ عَفْوِ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

Allâhümme inneke afüvvün, tühibbü'l-afve fa'fü anni — "Allah'ım! Sen çok affedicisin, affetmeyi seversin; beni de affet."

"Kadir Gecesi'ne denk gelersen şunu de: Allahümme inneke afüvvün, tühibbü'l-afve fa'fü anni." (Tirmizî, Daavât, 84; İbn Mâce, Duâ, 5)

Bu dua son derece kısa ama son derece derin bir duadır. Allah'ın 'Afüvv' — çok af edici — ismini içermektedir. Kul bu duayla, Allah'ın en temel sıfatlarından birine sığınmakta ve ondan af talep etmektedir.

•) Zikir ve Tesbih

Kur'an ve duanın yanı sıra zikir de bu gecenin önemli bir parçasıdır. Özellikle şu zikirler tavsiye edilmiştir:

Sübhanallah — Allah'ı tenzih etmek (her an)

Elhamdülillah — Allah'a şükretmek

Lâilâheillallah — tevhidi dile getirmek

Allahu Ekber — Allah'ın büyüklüğünü ilan etmek

Estağfirullah — istiğfar etmek

Salavat-ı şerife — Hz. Peygambere dua etmek

"İki kelime vardır ki dilde hafif, mizanda ağır, Rahmân'a sevimlidir: Sübhanallahi ve bi-hamdihi, sübhanallahil-azim'dir." (Buhârî, Daavât, 65)

•) Sadaka ve İnfak

Kadir Gecesi'nde verilen sadaka ve yapılan infak, diğer zamanlara kıyasla çok daha büyük sevap taşımaktadır. Kur'an'da infak eden müminin örneği şöyle verilmektedir:

ÂYET - İ KERÎME

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ

“Allah yolunda mallarını harcayanların durumu, her başağında yüz tane olmak üzere yedi başak veren bir tek daneye benzer.” (Bakara, 2/261)

Bu gece bir muhtaca yardım edin, bir yetim sevindiririn, bir öğrenci okutun, bir fakire erzak gönderin. Bu gecede yapılan her iyilik, bin ayda yapılan iyilikten daha büyük karşılık görecektir.

•) İtikaf

Hz. Peygamber (s.a.s.) Ramazan'ın son on gününde itikaflara girerdi. İtikaf; mescide kapanmak, dünya meşgalelerini bir kenara bırakmak, bütün varlığınla Allah'a yönelmektir.

“Allah'ın Resûlü, Ramazan'ın son on gününde, vefat edinceye kadar itikaflarda bulunurdu.” (Buhârî, İtikâf, 1)

Bugün tam itikafa giremeseniz de bu geceyi mescidde ihya etmek, cemaate katılmak büyük bir erdemdir.

G. KARDEŞLİK, DAYANIŞMA VE BARIŞ

Kadir Gecesi bir barış gecesidir. Allah Teâlâ bu geceyi 'selam' kelimesiyle tanımlamıştır. Selam; hem Allah'ın isimleri arasında hem de Müslümanların birbirini selamlama biçiminde yaşayan bir değerdir. Bu gecenin ruhu, kalplere barış, gönüllere huzur taşımaktır.

•) Müminler Kardeşir

ÂYET - İ KERÎME

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

“Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup düzeltin.” (Hucurât, 49/10)

Bu gece, kırgınlıkların giderileceği, küslüklerin biteceği, kalpten kalbe köprü kurulacağı bir gecedir. Kiminle küs olduğunuzu düşünün. Kimden hakkınız varsa helal edin. Kime haksızlık yaptıysanız özür dileyin. Bu gece tüm bu kapılar açıktır.

“Birbirinizle kin tutmayın, birbirinizi çekemezlik yapmayın, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah’ın kulları, kardeşler olunuz. Bir Müslüman’ın kardeşini üç günden fazla terk etmesi helal değildir.” (Buhârî, Edeb, 57)

•) **Mazlumlara Dayanışma**

Bu gece, dünyada zulüm görerek ağlayan kardeşlerimizi hatırlamak ve onlar için dua etmek gereklidir. Filistin’de, Suriye’de, Myanmar’da, Afrika’da — dünyanın pek çok köşesinde mağdur olan insanların duası bu gece yükselsin. Bu gecede dua kabul olur:

“Zalim de olsa mazlum da olsa kardeşine yardım et. Ona yardımın; zulüm işliyorsa onu bu işten vazgeçirmektir.” (Buhârî, Mezâlim, 4)

•) **Ailenizi ve Yakınlarınızı Unutmayın**

Hiz. Peygamber (s.a.s.) bu mübarek gecelerde ailesini de uyandırır ve ibadete teşvik ederdi. Bu gece çocuklarınızla birlikte namaz kılın, dua edin, Kur’an okuyun. Onların kalbine bu geceyi sevdiren, manevi yürüyüşü birlikte yapın.

“Allah’ın Resûlü Ramazan’ın son on günü girdiğinde geceleri ihya eder ve ailesini uyandırır.” (Buhârî, Leyletü’l-Kadr, 5)

H. KADİR GECESİ VE MODERN HAYATTA ANLAMI

Günümüzde insanlar büyük bir koşuşturma içindedir. Teknoloji, sosyal medya, iş stresi ve dünyevi meşgaleler çoğu zaman insanı kendinden ve Allah’tan uzaklaştırmaktadır. Kadir Gecesi, tüm bu gürültünün ortasında bir ‘dur’ demektir; bir nefes almaktır.

•) **Dijital Dünyadan Bir Gece Uzaklaşmak**

Bu gecede telefonu bir kenara bırakın. Sosyal medyadan uzak durun. Allah ile baş başa kalın. Bu basit bir tavsiye değil; ruhun beslenmesi için bir zorunluluktur.

Kadir Gecesi’ni Instagram’da fotoğraf paylaşarak değil; mescidde diz çöküp Allah’a yalvararak geçirin. İbadetinizi gönüllere değil, yalnızca Allah’a sunun. Çünkü O, kalplerin derinliğini görmektedir.

•) **Hesap Sormak: Geçen Yıla Bir Bakış**

Kadir Gecesi, aynı zamanda derin bir öz muhasebe gecesidir. Bu gece kendinize şunları sorun:

Geçen yıl namazımı, orucumu, zekâtımı yerine getirebildim mi?

Kur’an’a ne kadar zaman ayırabildim? Onu anlayıp hayatıma aktarabildiğim oluyor mu?

Annem-babam, eşim, çocuklarım, komşularım — onlara hakkını verebildim mi?

Günahlarımı biliyorum, pişmanlık duyuyor muyum? Terk edebilecek miyim?

İçimde kin, haset ya da kırgınlık var mı? Bunları bu gece bırakabilir miyim?

Bu sorular, samimi bir kalple sorulduğunda ve içtenlikle cevaplanmaya çalışıldığında, tevbenin ve değişimin ilk adımı atılmış olur.

•) Gelecek İçin Yeni Bir Söz

Kadir Gecesi aynı zamanda bir gelecek planlama gecesidir. Yeni bir yıl için, yeni bir hayat için söz verme zamanıdır. Bu gece Allah’a şunu söyleyin:

’Ya Rabbi! Geçmişte yaptıklarımı affet. Bundan sonra sana daha layık bir kul olmaya çalışacağım. Namazıma, Kur’an’ıma, aile ve komşu haklarıma daha çok dikkat edeceğim. Sana verdiğim bu sözü, senden yardım isteyerek tutmaya çalışacağım.’

SONUÇ

Aziz müminler! Kadir Gecesi; hem bir bitiş hem de bir başlangıçtır. Ramazan’ın doruk noktasıdır ve aynı zamanda yeni bir yılın manevi çıkış noktasıdır.

Bu gecedен alabileceğimiz en büyük miras; günahlardan arınmış, Allah’la ilişkisi tazelenmiş, Kur’an’la daha güçlü bir bağ kurmuş ve insanlarla barışmış bir gönüldür. Kadir Gecesi bittikten sonra da bu ruh devam etmelidir.

Kadir Gecesi’nin mesajını şu şekilde özetleyebiliriz:

- Allah’ın bizi sevdiğini ve affetmek istediğini hatırlamak
- Kur’an’ın hayatımızı aydınlatan bir rehber olduğunu içselleştirmek
- Bin ayı aşan bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmek
- İnsanlarla barışmak, kardeşlik bağlarını güçlendirmek
- Gelecek için Allah’a yeni bir söz vermek

ÂYET - İ KERÎME

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru.” (Bakara, 2/201)

D U Â

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مِّنْ اَدْرَكَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَقَبِلْتَ تَوْبَتَهُمْ وَغَفَرْتَ لَهُمْ

“Allah’ım! Bizi Kadir Gecesi’ne yetişen, tövbelerini kabul ettiğin ve günahlarını bağışladığın kullarından eyle!”

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Peygamberimiz Hz. Muhammed’e, ailesine ve tüm sahabeye salât ve selam olsun.

آمین — Âmin